

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben s a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső agyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---	--	---	---

A népgyűlés.

Megmozdult Baja város népe.

JUSTH GYULA diadalútja.

Hát vajjon megmozdult e Baja város népe? Vajjon tévedtünk e, mikor azt mondtuk, hogy a népgyűlés arányaiban hatalmas, nagy és impozáns lesz? Azt hisszük ezen nincsen ok vitatkozni! Azon a népgyűlésen, amelyen Justh Gyula lelkesítő beszéde elhangzott, igazán ott volt Baja város népe, azon a népgyűlésen megnyilvánult a bajai polgárság igazi közhangulata. Nem azon a bizonyos törvényhatósági bizottsági közgyűlésen, amelynek határozatát kicsibemulott, hogy nem küldötték a közoktatásügyi bizottsághoz, amely határozatot nem a népküldötte városatyák, hanem a virilisták és a minden kormányhoz egyformán kitaró hűséggel viseltető tisztviselők hoztak, nem a néphangulat, hanem egy szükkörre szorított klikk nyilatkozott meg.

Öszintén, igazán, minden kétséget kizáróan adott tanúságot Baja város hazafiasan érző, nyugodt vérű jó magyar népe, hogy nem katonai túlerhelteségek, nem újabb és újabb súlyos adónemek kellene itt, hanem jog kell a magyar népnek, jog a kötelességekkel szemben. Bizonyoságot adta a mi népünk annak, hogy helyesli azt az obstrukciót, amely megakadályozza a militarizmus túlköveteléseit és kívánja, az általános, egyenlő és titkos választói jogot.

A szabadkai és budapesti vendégek a legnagyobb elragadtatással szóltak az impozáns nagy és egyben fegyelmezett tömegről, amely ott volt a vasúti fogadtatásnál és ott lelkesedett a főtéren a népgyűlésen.

A népgyűlésről és az előkészületeiről alábbiakban számolunk be:

A vendégek útja

valóságos diadal út volt Budapesttől egészen Bajáig. De különösen lelkesen fogadták Justh Gyulát, a népjogokért harcolók nagynevű vezérét és kíséretét az útnak bácskai részén.

Amikor Szabadkára megérkeztek Justhék már ott várta a pályaudvaron a szabadkai függetlenségi párt küldöttsége és a függetlenségi párt kiváló vezérét Antunovits József üdvözölte. Itt nagyobb küldöttség csatlakozott is Justhék kíséretéhez és elkísérte Bajára.

Bácsalmás függetlenségi pártja nevében Furó Géza üdvözölte Justh Gyulát és kíséretét.

Különösen lelkes volt a hangulat Bácsbokodon. Ott már várta az érkező vendégeket egy dr. Nyiraty János pártelnök vezetése alatt álló ötven tagú küldöttség és ott várta Bácsbokod nagy küldöttsége Sztankó József vezetése alatt. Amikor megérkezett a vendégeket hozó vonat, felszállott arra a bajai és a bácsbokodi küldöttség, amelynek vezetői lelkes, meleg szavakban üdvözölték a népjogok kiváló harcosát

Megérkezés Bajára.

Ragyogó, szép nap köszöntött tegnap Baja városára. A kora reggeli órákban azurkék égről mosolygott alá a szinte nyári hevet fejlesztő nap, mintha mondaná, hogy az atyauristen maga is függetlenségi párti, hogy lehetővé tegye a demokratikus törekvések vezérének, hogy az Isten szabad ege alatt mondassa el azt, amit mondani akar Baja város hazafias népéhez.

Egész délelőtt lázas izgatottsággal készülődött a város népe a délutáni népgyűlésre. Délelőtti 10 órakor dr. Nyiraty János vezetésével egy 50 tagú küldöttség utazott Bácsbokodig a vendégek elé.

Délben lassan gyülekezni kezdett a nép a vasúti indóháznál. Mire az óra mutatója a félegyhez közeledett, zuffolóság megtelt a vasúti perron, akik várták a város vendégeit. Ott volt legelől dr. Rajk Aladár és mögötte a rengeteg tömege a polgárságnak. Oda-kint az indóház előtt ezer és ezer ember tolong, hullámszik. Ezer és ezer ember lepi el az utat a vasúti indóháztól be, egész a Központi Szállodáig, ahol a vendégek étkezni és megszállani fognak.

Amint láttunk a pályaudvaron kívül még valamit. A vasúti parkban elrejtve nagy esendőri készenlét várja Justhék megérkezését. Hogy az a harminc főnyi esendőség mire volt jó, azt nagyon szeretnők tudni. Nem kell Justh Gyula fogadtatásához esendőség, csak Tisza Istvánéhoz. Egyébként is, a bajai nép sokkal nyugodtabb vérmérsékletű, semhogy szükséges volna olyan nagy esendőri készenlét. El kell azonban ismernünk hogy a perrónon és künn az indóház előtt a esendőség udvarias és előzékeny volt a közönséghez. Bent a perronon tapintatosan tartotta fenn a rendet Kovács őrmester.

Néhány perccel félegy után végig morajlott a hatalmas tömegen: Jön a vonat!

Egyszerre csak felharsant a tűzoltó zenekar Rákóczi-indulója és néhány pillanat múlva berobogott a vendégeket hozó vonat.

Egékig csapó viharos éljenzés között lépett a kocsi feljáromjára Justh Gyula és mögötte feltűnt Lovászy Márton (alias alakja, majd kilépett a kocsiából a többi vendég is és a küldöttség tagjai is megjelentek.

Rajk Aladár dr. lépett most a vendégek elé és rövid szavakban üdvözölte a körünkbe érkező vezérét és kíséretét. Lelkes, szép szavakban esett el Justh Gyula országboldogító működését.

Justh Gyula hálás köszönetet mondott a most fogadtatásért. Vázolta a mai helyzetet és eltergolta azokat, akik hatalmi vágyból, vagy anyagi előnyökért elárulták a zászlót.

Justh Gyula szavainak elhangzása után kocsira ültek a vendégek és a kísérete, valamint a bajaiak. Az utvonalat, amelyen bevonultak, mindenütt sűrű tömegben lepte el a Justh Gyulát látni óhajító közönség.

A Központi Szállóban

megérkezve a már zuffolóság megtelt kávéházban hatalmas, lelkes ovációban részesítették a népjogokért küzdő harcosok önzetlen vezérét és kíséretét. Itt egyszerű, barátságos ebédre ültek.

Az »egyszerű ebéd« alatt azonban nem kell valami nagyon egyszerű ebédet érteni, mert a Központi Szálloda tulajdonosa, az agilis Zweig azt ambicionálta, hogy az ő vezére pompás ebédhez jusson és adott olyan lukulusi ebédet, amely igazán becsületére és dícséretére válik. Beszéltek is az ebédéről a budapesti és szabadkai vendégek olyan elragadtatással, hogy öröm volt őket hallgatni.

A népgyűlés.

Odabent a Központi Szállodában még folyt az ebéd, amikor a szt. István-téren már gyülekezett az ezernyi és ezernyi nép. A femministák kiküldötte, Wilhelm Szidónia pedig osztogatta a rőpiratot, amely követeli a nőnek a választói jogot és megmagyarázza, hogy miért kell a nőnek a szavazati jog. (Egy polgártártárs megmagyarázta femininának, hogyha az ő feleségének szavazati joga volna, az pluralis választói jog, mert akkor az asszony két szavazati jog felett rendelkezne: A magáé és az uráé felett.)

Amikor Justh Gyula, Pozsgay Miklós, Lovászy Márton, Bartha Imre dr., Bokányi Dezső és a bajai pártvezetőség tagjai megérkeztek a népgyűlésre, már ott szorongott a hatalmas téren hozzávetőleg 6000-6500 ember.

Szász János, a választói jog országos szövetségének bajai megbízottja üdvözölte a nagyszámú közönséget, az egybehívók nevében kérte, hogy alakítsák meg a népgyűlést.

Ajánlatára megválasztották a népgyűlés elnökévé dr. Nyiraty Jánost, mint a függetlenségi párt elnökét és Pock Nándort, mint a szociáldemokrata párt elnökét.

Jegyzők lettek: Dr. Fehérváry Dezső és Aczel Lajos.

Dr. Nyiraty János lendületes szép, magasan szárnyaló beszédben üdvözli a nagyszámú egybegyűlt közönséget. Örömmel látja, hogy a hatalmi tulkapások, az a hallat-

lan terrör, a durva erőszak sem tudta eltemetni a bajai függetlenségi pártot és nem tudta kiölni, kipusztítani a város népének lelkivilágából és érzéséből a függetlenségi eszme iránti vágyat. Üdvözlí a méreteivel hatalmas népgyűlést és üdvözlí a körünkbe érkezett vendégeket, a répszabadság fíradhatatlan apostolait.

Beszéde végeztével átadja a szót Juth Gyulának.

Juth Gyula beszéde.

Juth Gyula szimpatikus alakja jelent most meg a szöszéken és a lelkes, viharos, nagy éljenzés után általános, nagy figyelem közepelte szóli kezdett. Beszédének tartalma körülbelül ez:

(Viharos éljenzés.) Tisztelt polgártársaim, kedves barátaim! Első szavam a köszönet szava, köszönöm Önöknek, hogy Baja város polgárai odaállítottak a mi szent, igaz ügyünk mellé. Köszönöm, hogy ilyen nagy számban jelentek meg a gyűlésen és hogy olyan lelkesedéssel fogadtak bennünket, mint az eszmék bajnokait.

Az a lelkes fogadtatás és az Önök arcából visszasugárzó nagy lelkesedés biztosít bennünket arról, hogy győzelemre juttatjuk azt a zászlót, amely mellé odaszegődtek, elhagyni nem fogják soha. (Zajos éljenzés. Közbeszólások soha!) soha! És ezt a lelkesedést mélyen elrejtjük szívükben, ha netalán egy gyenge pillanatunkban eltávoznánk, az Önök lelkesedése buzdítson bennünket továbbra is előre és mindig csak előre (Zajos, lelkes éljenzés.) Azt mondják a mi ellenfeink, hogy a közvélemény ellenünk van. (Közbeszólások nem igaz.) Hát kérem jöjjenek azok az urak mivelünk, nézzenek szét, amikor mi városról-városra járva, mipt itt Baján is, olyan lelkesedéssel fogadnak, nézzék meg, hogy a közvélemény, a független közvélemény ki mellett van? Hiszen kérem, nezzük szét, mernek-e ellenfeink népgyűlésekre jární? Ha egyes képviselőjük beszámolót tart, mozgósítják a környék összes zandárait és katonaságát. Beszámolójukat zárt helyen tartják, nem merik az isten szent, szabad ege alatt elmondani és óvakodnak nagyon, hogy a független közvélemény be ne jusson abba a zárt helyiségbe és nevre szóló meghívókkal léphet csak be a polgár. Mégis oly vakmerők, mint pld. gróf Tisza István (Hangok: abug) aki elég vakmerő azt mondani, hogy a független közvélemény velük van. A független közvélemény egyedül mi velünk van, elítéli a választási atrocitásokat, helyesli, amit mi akarunk. A közvélemény szabad, demokratikus Magyarországot akar. Általános egyenlő, titkos választójogot. A független közvélemény ehtéli a folyton növekvő militarizmus terheit. A nép milliói lelkesen küzdenek mivelünk. A mult választásokon pillanatnyira le lehetett küzdeni a függetlenségi, a demokratikus törekvéseket. Az eszközökről nem akarok beszélni, olyan eszközöket használtak, amelyek a világ parlamentáris életében unikumként állanak, mert mindenkor elborzad a világ, ha látja, hogy ilyen eszközökkel szereznek többséget.

Hát kérem, pillanatnyilag, ideig-óráig úgy látszott, mintba eltemették volna mindazokat az eszméket, melyekért mi küzdöttünk. De ha látjuk azt a lelkesedést, mely a mi táborunkat utaink kísérí, akkor van reményünk ahhoz a nagy jelszóhoz, hogy feltamadunk! (Szűnni nem akaró, zajos, lelkes éljenzés!) Minden nagy eszmének voltak hóhérai. Azoktól megvetéssel fordult el az utókor. A nagynevű vezérek népboldogító eszmékért képesek

voltak vértanuságra és ezeket áldották és és áldják ma is. A hóhér meghal, az eszme él! mindörökké. (Igaz, ugy van, éljen!)

(It Lovász Márton és Pozsgay Miklós képviselők közbe szólnak: Elég lesz kegyelmes uram, megárt az egészségének! Mire Juth általános éljenzés közben felelt: Hiszen csak most kezdem!)

Ezután Juth folytatja: Hiszen ma a politikai helyzet olyan, hogyha annak ismertetésébe belefognék, hajnalhasadáig is beszélhetnék és nem fogytaték ki a tárgyból, barátim, akik utánam jönnek, egyáltalán nem jutnának szóhoz. Bármennyire örömmel jötem is ide és örömmel, szívesen beszélnék is nekem egészségi állapotom miatt, orvosom tanácsára, csak korlátozva szabad beszélnem.

Hát kérem, folyik a küzdelem odafenn az országházában, folyik a nagy küzdelem országSZerte mindenütt. Felébredt és céltudatosan halad nagy célok felé az alvó magyar nemzet. A mi küldetésünk az, hogy egyfelől visszautasítsuk az a mérték nélküli katonai túlkövetelést és másfelől megalapozzuk a demokratikus Magyarországot, törvénybe iktassuk az általános, egyenlő, titkos választójogot. Ami fölfogásunk az, tisztelt barátim, hogy elsősorban meg kell valósítani az általános, egyenlő és titkos választójogot, és hogy azt után kérem a katonai javaslatok feletti döntést az új parlamentre, az ugynevezett népparlamentre bizzuk. (Éljenzés.) Miért mondjuk azt, hogy az általános, egyenlő és titkos választójognak meg kell előznie a véderőjavaslatokat? Mert egyfelől erre az állápontra helyezkedett a király, másfelől ugyanerre az állápontra helyezkedett a megelőző többség, a koalíció is és azért is kell erre törekednünk, mert ha a véderőjavaslatokat átesszjtjük és a választójog reformját nem biztosítjuk, akkor az általános, egyenlő és titkos választójognak befellegzett. Minekünk tehát ezt a helyzetet ki kell használnunk alaposan, mert úgy áll a dol g ma, mintha ezt a helyzetet, az ursten is nekünk teremtete volna. Meg kell először alkotni a választójogi törvényt és csak azután lehet szó a katonai javaslatokról.

Egy nagy államférfiu azt mondta, hogy a választói jog ma nem aktuális, kapcsoljuk ki. Ez a nagy államférfiu a napokban a képviselőház folyosóján úgy érvelt, hogy előbb jön a véderőjavaslat, mert a választójog kérdése egészen különálló valami. Ez a nagy államférfiu Andrassy Gyula gróf, elfelejtí azt, hogy néhány évvel ezelőtt ezen az alapon miniszterséget is vállalt, elfelejtí azt, hogy a koalíció is a katonai kérdések megoldása előtt vállalta a választójogi törvény megalkotását.

Azt mondják, hogy a véderőreform nélkül nincs béke. Hát jó! Ha nincs béke, hát nem is lesz béke, legyen harc! Általános, egyenlő és titkos választói jog nélkül nem is lesz béke, nem is lehet béke. Hiszen gróf Andrassy Gyula éppen ezen a címen vállalt miniszterséget! Azt mondják ellenfeink, hogy miért nem csinálta meg a választójogi törvényt a koalíció? Ezek az urak elfelejtik, hogy az akkori belügyminiszter ur, Andrassy az általános egyenlő és titkos választói jog helyett a pluralitást akarta megcsinálni és éppen ez a törekvés és ez a törvényjavaslat volt az indoka annak, hogy a koalíció megszűnt és alkatelemeire bomlott. Az általános, egyenlő és titkos választói jogot meg kell valósítani a katonai javaslatok előtt, ez a mi főcélnk, mert ha mi azt későbbre halasztjuk, úgy az el van sok időre földelve.

Általában véve mit tapasztalunk ország-

szerte? Azt, hogy az ország túlnyomó többsége velünk van. Az egyik pártban ott vannak a reakcionáriusok, a konservatívok, akik kiváltságos jogaikat feltékenyen őrzik és ott vagyunk, mi a demokrátiának előharcosai, akik követeljük a teljes egyenlőséget, a testvériséget az ország minden lakósa és polgárai együttesen baráti kezet fogva küzdünk és dolgozunk, hogy ezt a szegény Magyarországot nagygyá és boldoggá, gazdaggá és dicsővé tegyük. Ebben a törekvésben kérem Önöket, tartsanak össze, támogassanak bennünket hazafias nagy küzdelmünkben. Megköszönve ismételten szíves túrelmüket és lelkes, meleg fogadtatásukat, átadom a szót az utánam következő szónoknak.

Amidőn Juth Gyula függetlenségi és 48-as párt vezére, a demokratikus haladásnak lelkes, törhetetlen és fíradhatatlan apostola nagyhatású beszédét (amelyet sajnos csak vázlatban vagyunk képesek hozni) leírhatatlan jelenetek játszódtak le. Az ezernyi és ezernyi főből álló tömeg lelkesültségtől megittasulva, tomboló erővel zugva, zajongva éljenzete, úgy, hogy az utána következő szónok percekig nem juthatott szóhoz. Amidőn a zajos éljenzés elűt, *Pozsgay* Miklós lépett az emelvényre.

Pozsgay Miklós beszédét, sajnos nem közzölhetjük egész terjedelmében, amint hogy a többi beszédéből is csak vázlatos kivonatot vagyunk képesek hozni, mert nem állott rendelkezésünkre parlamenti gyorsíró, aki a beszédeket teljes egészében jegyezhetette volna.

Pozsgay Miklós pártvezérének Kossuth Ferencnek üdvözlétét tolmácsolja. Ő igen is hive az általános, egyenlő és titkos választói jognak és kifejti, hogy miért hive annak. Körültekint a téren és örömmel látja az ő választókerületének hazafias polgárságát. De hiába néz körül, nem látja azokat, akik olyan nagy hívei annak a Khuennak, aki a katonai javaslatokkal akarja agyonnyomortani az országot, annak a Khuennak hívei, aki sárba típorta a népjogokat, aki cinikusan rugja félre a népakaratot. És miért hívei azok Khuennak? A koncert, az előnyökért, a kitüntetésért. Az ő kerületében nem lehetett elbuktatni a 48-as eszmét. Itt rémes erőszakkal, szuronyal, borral, pálinkával, pénzzel sikerült a 48-as lobogót elbuktatni. De reméli, hogyha ismét küzdelemre kerül a sor, úgy győzedelmes fog a harcból kikerülni a dicsőséges 48-as lobogó.

Pozsgay Miklós nagyhatású beszéde után a magyarországi szociáldemokraták legtartalmasabb és legképzettebb szónoka,

Bokányi Dezső állott az emelvényre. Hatalmas, nagyhatású beszédében rámutatott az okokra, amelyek a mai helyzetet teremtették. Gyors beszédmodora, hatásos előadásá leheltelessé tették, hogy beszédét egész teljességében jegyezze gyorsíróink. A jegyzetek annyira hézagosak, hogy képtelenek vagyunk abból bármit is közölni.

Elmondotta, hogy a mai rezsim még rosszabb a Tisza Kálmán-félenél is. Rámutatott, hogy nem történik az országban semmi sem. Hiába sürget a munkásság és benn a parlamentben a függetlenségi párt szociális alkotásokat, igazságos adórendszert, nem történik semmi. Azt mondják, hogy az obstrukció miatt nem lehet dolgozni. Igen, az a párt, amely a »Munkapárt« nevet vette fel, dolgozónak a nép és a nemzet ellen. Felhívja Baja város népét, hogy tartson össze és ha kell társadalmi bojkottal is igyekezzék a választói jogért küzdeni. Óriási hatású beszéde után

Lovász Márton mondotta körülbelül a következőket:

Tisztelt Népgyűlés! Pár hét előtt Baja városából egy levél érkezett a képviselőházba. Az volt ebben a levélben, hogy Baja város közönsége elélti az obstrukciót, mert Baja város népe alig várja azt a boldogító pillanatot, amelyben azok a rettenetes katonai terhek óriási magasságra emelkedjenek.

Amikor ez a levél beérkezett a képviselőházhoz, én voltam bátor indítványozni, hogy ez a felirat a közoktatásügyi bizottsághoz tétessék át. És most, hogy körültekintek ezen a hatalmas népgyűlésen, látom ezt a kitörő lelkesedést, most látom csak, mennyire igazam volt azzal az indítvánnyal. Mert mindenki, aki iskolába járt, ha jóralavó tanítója volt, megtanulta, hogy mindenkor csakis igazat szabad mondani. Itt pedig én azt látom, hogy Baja város közönsége nem csak-hogy nem itéli el az obstrukciót (De nem ám! Eljen!) hanem helyesli azt, amit mi teszünk.

Mi, akik ott fenn szorítjuk a mungókat és ha olyan nagyok akarunk szavazni, hát szavaztatjuk őket rogyásig. Megtáncoltatjuk őket alaposan. Ha nem értenének velünk egyet, kivernénk a városból és nem ezzel a kedves fogadtatással üdvözölnének bennünk. (Ugy van!) De hát tisztelt polgártársaim! Szerencsére mi a mi mandátumunkat nem a virilistáktól és a lekenyerezett városatyáktól kaptuk, hanem a néptől. Ennélfogva minket a mi eljárásunkban, a mi parlamenti harcunkban csakis az vezet, hogy mi a népek az akarata és az érdeke és azokkal szemben, akik a mi eljárásunkat olyan vakmerően és olyan könnyen elítélik, azok az okai a nehézhelyzetnek és belevittek abba a küzdelembe, azzal, hogy idehozzák azokat a javaslatokat. (Eljen.) A nép előtt kötelességünk megmondani, beszámolni, hogy melyek ezek az okok. Az első, amely ellen rendkívüli ellenállást fejtettünk ki. Olyan nagy terheket rónak a magyar nemzetre, melyeket ez a nemzet alig bír ki, hozzák a katonai javaslatokat, akkor lehetetlen, hogy újabb és sokkal súlyosabb közterhek következzenek.

A kormány már is megcsavarintotta az adót, már is új terheket róttak a nép vállaira. A másik okunk az, hogy az a hadsereg, amelyért ezeket a rendkívüli áldozatokat követelik, nem magyar hadsereg, hanem osztrák hadsereg, melynek jelvénye a kétféjű sas. A harmadik okunk és ez nagyon fontos, az, hogy nem látjuk a célját egész tisztán és világosan ezeknek a nagy fegyverkezéseknek, nem látom én sehol azokat az ellenségeket.

És ha mégis ennyire fegyverkeznek, akkor nem lehet más célja, minthogy ők akarnak idegen országba háborúba menni. (Ugy van!)

Tisztelt polgártársaim! Mi itt a mi hazánkban akarunk boldogulni. A negyedik okunk, ami miatt ezt az ellenállást folytatjuk, az amit a mi nemes vezérünk, Justh Gyula kifejtett ahogy a katonai javaslatok előtt a kormány valósítsa meg az általános, egyenlő és titkos választói jogot. Tehát mi ennek az elhangzott ígéretnek a beváltását követeljük. És csodálatos dolog is az, hogy amikor kormányok jönnek kormány után és pártok-pártok után miért van az mégis, hogy ez az ígéret be nem tud teljesedni.

Hát tisztelt polgártársaim! Itt van ez a jelenlegi kormány is.

Elkövették azt a vakmerőséget, hogy Ófel-

ségének a királynak határozott kijelentése dacára is el akarják sikkasztani a választói jogot. Miért nem valósítja meg az általános választói jogot? Szembe szállnak a királlyal is. Miért? Mert nem akarja Tisza István (Le vele!) Hat én azt kérdelem, hogy kicsoda az a Tisza István császár-e vagy király ebben az országban? Ó parancsol? Ó kormányoz? Ó a miniszterelnök? Hogyha a kormány olyan gyámoltalan, hogy nem mer Tisza István ellen és nélkül semmit sem tenni, akkor adják át a helyüket azon kormányfőfiaknak, akik akarnak is, mernek is cselekedni. Engedelmet kérek ebben az országban csak egy királyi ház van. Ezt az országot örökölni másnak nem lehet és ebben az országban más jogokat osztogatni nincs hivatva csak Ófelsege, a király.

Harcot folytatunk a katonai javaslatok ellen, az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett, akkor ehhez a harchoz az erőt nem a törvényhatóságoknak határozataiból merítjük, hanem egyes-egyedül a népek akaratából.

Azt tapasztaltuk mindenütt széles Magyarországon, hogy a parlamentnek a kapuit milliók és milliók kerülgetik. Ezért a katonai javaslatok előtt akarjuk törvénybe iktatni az általános, egyenlő és titkos választói jogot. Ehhez akarjuk az Önök segítségét és Istennek támogatását! (Lelkes, hosszantartó, viharos éljenzés!)

Ezután következett

Bartha Imre klasszikus szépségű beszéde, amelyben maró gúnnyal illette azokat, akik az általános választói jog ellen szinte képtelen érveket hoznak fel.

Dr. Fehérváry Dezső általános éljenzés mellett felolvassa a következő üdvözlő sürgönyöket:

Népgyűlés

Üdvözlök a vásáron levő függetlenségi bajai eszmadia iparosok nagyméltóságú Justh Gyula képviselő urat és kíséretét.

Justh Gyula képviselő úrnak

Vásár miatt gyűlésen részt nem vehetünk, fogadja a jánoshalmi független polgárok nevében hazafias üdvözlötünket.

Király István elnök.

Népgyűlés

A népjogokért küzdőknek, a nép kizsákmányolása ellen harcolóknak, őszinte üdvözlötét küldi

a szabadkai szociáldemokrata párt.

Népgyűlés

Közbejött akadályok miatt nem jöhettek, kívánom, hogy a mai gyűlés ügyük sikerének előmozdításához hozzájáruljon

Dr. Horváth, a székszárdi kerület függetlenségi pártjának társelnöke.

A táviratok elhangzása után a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

HATÁROZATI JAVASLAT.

Baja város és környéke népe az 1911. évi október hó 29-én d. u. 2 órakor tartott

nyilvános népgyűlésén tiltakozik az új katonai létszámemeléssel járó katonai terhek ellen. Fölír az országgyűléshez és kéri, hogy a néprontó katonai javaslatokat a napirendről haladéktalanul vegyék le és helyette az általános, egyenlő és községenként titkosan gyakorlandó választói jogot minden más törvényjavaslat mellőzésével a legsürgősebben vegye tárgyalás alá, mert csak ennek alapján várhatja, hogy a független és boldog Magyarország kiépül. A katonai javaslatok ellen és a népjogok kiterjesztése mellett küzdő országgyűlési elnökeket üdvözlöi és biztosítja odaadott támogatásáról. Fölkéri a népgyűlés Justh Gyulát hogy a határozatot a Ház elé terjessze.

Ezután Willheim Szidónia a feministák megbízottja kért szót és kérte, hogy vegyék bele a határozati javaslatba azt, hogy a nőknek is adassék választói jog.

A népgyűlés azonban változatlan fogadta el a Fehérváry által előterjesztett határozati javaslatot.

Miután még dr. Rajk Aladár a megnyilvánult közömbösnek engedve, néhány lelkesítő szót mondott és kérte, hogy kísérjük vendégeinket a vonathoz, dr. Nyiraty János bezárta a gyűlést.

Az óriási tömeg nép egy szép nap emlékével távozott.

Vendégeink a ötörai vonattal visszautaztak Budapestre.

Gyarmati-fele teljesen iz és szagnélküli cukamajolajat szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható **Gyarmati** Emil gyógytárában Baján. Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Főügynököt

keresünk minden megye részére. Polgári körökből származó **biztosítási ügynököket** előnyben részesítünk, alkalmas azonban nyugdíjazott jegyzők, tanítók stb. részére is. Főkéllék szigorú reális eljárás és kiterjedt ismeretség a megyében. Övadék nem kívántatik. Könyű és bő kereset. Ajánlatok címezendők az

Eszéki Kölcshyósz Szégyelző Szövetkezet
magyarországi igazgatóságához
Temesvár-Belváros, Hunyadi-utca 4. sz. I. em.

HIRDETÉSEK

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

Az állandóan melegítő
„METEOR“
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Ésddig 700,000 darab van forgalomban. Minden ere-
deti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Övakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti **METEOR** kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

Eladó ház

a Szent-László-utca 48. szám
alatt levő ház szabad kézből eladó.
Bővebb felvilágosítást ad ugyanott
a háztulajdonos.

Reform fűzőt párisi és
amerikai módszer szerint

8 koronától

feljebb mérték után készit

Fenyvesi Sarolta

Bluzok, pongyolák, kosz
tűmök nagy választékban.

Halottak napjára
modern, diszes

sirlámpák

kaphatók:

FARKAS üvegesnél

Baján, Központi Szállodával szemben.

Két-három középiskolát végzett fiú
FIZETÉSSSEL

TANULÓUL

felvétetik **NÁNY LAJOS** könyv-
nyomdájában Baján.

Cipész-üzlet
átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség szives tudomására hozni, hogy
a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű
üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné
utcában volt saját üzletemet is áthelyez-
tem a **Központi Szálloda** épüle-
tében tovább vezetem és tovább is azon
fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű,
jó és szolid munkával szolgáljam ki t.
megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját
készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives párt-
fogását kéri

kitünő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész

Szénüzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség, valamint mé-
lyen tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy
a Mátyás király-téren 20 évig fenálló, jónevű

szénkereskedésemet

Attila- és Alkotmán-utcaok sarkán levő saját
házamba (volt Cserba-féle ház) a vörös ke-
reszt patikával szemben, helyeztem át.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek köszönetet
mondok eddigi irántam tanúsított jóindulatu-
kért és becses pártfogásukért, kérem, hogy
abban továbbra is részesítsenek és én lelki-
ismeretes, pontos és szolid kiszolgálással fogom
magam arra érdemessé tenni. Raktáron tartok:

- I. rendű légszeszgyári diókokot,*
- I. rendű légszeszgyári darabos kokot,*
- I. rendű salgótarjáni darabos szenet,*
- I. rendű porosz diószenet,*
- Porosz brikettet és vágott fát.*

Mindezeket a legolcsóbb áron házhoz szállí-
tom. A n. é. közönség szives pártfogását kérve,
maradtam kitünő tisztelettel

Hahn Kálmán szénkereskedő.

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

BUTOR

legegyszerűbb és legegánsabb kivi-
telben készpénzért és részlet-
fizetésre legolcsóbban beszerezhető:

BHAAS és WEISZ cégnél BAJA

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.

Telefon szám: 143. **Meghívásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitos-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.